

Duitse taalkunde: Lexicologie (A005750)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 2)	Duits	Gent	werkcollege	0.0u
			hoorcollege	0.0u
			zelfstandig werk	0.0u

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Leuschner, Torsten	LW06	Verantwoordelijk lesgever
Lemey, Ruth	LW22	Medewerker

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits - Grieks)	5	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits - Italiaans)	5	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits - Spaans)	5	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits - Zweeds)	5	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Engels - Duits)	5	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Frans - Duits)	5	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Duits)	5	A
Uitwisselingsprogramma taal-en letterkunde	5	A
Schakelprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits)	5	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits)	5	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits - Italiaans)	5	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits - Spaans)	5	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Engels - Duits)	5	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Frans - Duits)	5	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Duits)	5	A

Onderwijstalen

Duits

Trefwoorden

Duits, taalkunde, grammatica, morfosyntaxis, tekstlinguïstiek, taalvaardigheid

Situering

Dit opleidingsonderdeel verschaft de studenten inzichten in de Duitse lexicologie en daaraan gerelateerde aspecten van de woordvorming, fraseologie en Landeskunde in synchroon en diachroon perspectief. Het helpt hen hun eerder verworven praktische kennis van de Duitse woordenschat vanuit een theoretisch en empirisch perspectief uit te diepen, ondersteunt hun praktische taalbeheersing en bereidt hen voor op de gevorderde taalkundige opleidingsonderdelen in de Master.

Inhoud

Het opleidingsonderdeel wordt gewijd aan de Duitse lexicologie en daaraan gerelateerde aspecten van de woordvorming, fraseologie en Landeskunde in

synchron en diachron perspectief.

Van de studenten wordt enerzijds verwacht dat ze de stof van de hoorcolleges verwerken, daarbij ondersteund door bijhorende, wekelijks zelfstandig af te werken oefeningen waarvoor modeloplossingen ter beschikking gesteld worden. Ze worden zo voorbereid op het schriftelijke openboekexamen dat voor 50% meetelt in de eindevaluatie en waarvoor men afzonderlijk dient te slagen.

Anderzijds wordt van de studenten verwacht dat zij in de begeleide oefeningen individueel of in kleine groepen een schriftelijke taak uitvoeren en mondeling presenteren. Deze taak wordt individueel beoordeeld en telt voor 50% mee in de eindevaluatie. Ook voor dit deel van de eindevaluatie dient men afzonderlijk te slagen.

Begincompetenties

Met succes gevolgd hebben van de opleidingsonderdelen "Duitse taalvaardigheid I-III" en "Duitse taalkunde I-II" of de daarin beoogde competenties op een andere manier hebben verworven.

Eindcompetenties

- 1 inzicht tonen in de Duitse lexicologie, woordvorming en fraseologie en in de interactie ervan met de Landeskunde van de Duitstalige landen
- 2 lexicologische en fraseologische patronen, het vormen van woorden en de interactie ervan met de Landeskunde van de Duitstalige landen interpreteren vanuit een ruim linguïstisch perspectief en inzicht hebben in de nodige methodologische benaderingen en problemen
- 3 op een kritisch-wetenschappelijke, analytische manier de aangeboden vraagstukken kunnen benaderen en daarbij taalwetenschappelijke terminologie en analysemethoden kunnen toepassen
- 4 zelfstandig kunnen omgaan met de desbetreffende vakliteratuur en met taalkundige gegevens
- 5 op een gevorderd niveau beschikken over schrijf- en spreekvaardigheid in het Duits, inclusief een adequate citeervaardigheid en techniek voor bronverwijzingen

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

- Hoorcollege (wekelijks 75 min.): bespreken van taalkundige fenomenen, theorie etc.
 - Werkcollege (wekelijks 75 min.): mondelinge presentaties, praktische oefeningen
 - Zelfstandig werk: schriftelijke taak (2 versies) met mondelinge presentatie
- Dit opleidingsonderdeel gaat uit van verantwoord gebruik van generatieve artificiële intelligentie (GAI). Een reflectie op het (al dan niet) gebruik van GenAI wordt verplicht opgenomen in de schriftelijke uitwerking van de mondelinge presentatie.

Op aanvraag kunnen de hoorcolleges opgenomen en de opnames ter beschikking gesteld worden voor specifieke doelgroepen. De werkcolleges worden niet opgenomen.

Studiemateriaal

Type: Syllabus

Naam: Lexikologie

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal: Andere

Aantal pagina's: 191

Beschikbaar op Ufora: Ja

Type: Slides

Naam: Lexikologie

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Beschikbaar op Ufora : Ja

Referenties

Christiane Wanzeck: *Lexikologie. Beschreibung von Wort und Wortschatz im Deutschen*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht 2010

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

collectieve en individuele begeleiding

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Presentatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Evaluatiemoment

Periodegebonden (50%) en niet-periodegebonden (50%)

Indien men niet deelneemt aan de evaluatie van één of meer onderdelen (periodegebonden, niet-periodegebonden) of minder dan 10/20 heeft voor één van de onderdelen (periodegebonden, niet-periodegebonden) kan men niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Indien de gemiddelde eindscore toch een cijfer van tien of meer op twintig zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-geslaagd cijfer (= 9).

Indien de student niet is geslaagd voor de niet-periodegebonden evaluatie, wordt er een tweede kans geboden via een compenserende activiteit tussen de eerste en tweede examenperiode.

Evaluatievorm

• Periodegebonden: schriftelijk openboekexamen

Het gebruik van generatief AI tijdens het schriftelijk openboekexamen is expliciet verboden en kan aanleiding geven tot een examentuchtprocedure.

• Niet-periodegebonden: mondelinge presentatie met schriftelijke uitwerking; van de schriftelijke uitwerking moeten verplicht een proef- en een eindversie ingediend worden die elk een deelcijfer opleveren

Eindscoreberekening

50% periodegebonden – 50% niet-periodegebonden

De 50% voor de niet-periodegebonden evaluatie wordt samengesteld uit 25% voor de mondelinge presentatie en 25% voor de schriftelijke uitwerking. De 25% voor de schriftelijke uitwerking wordt samengesteld uit 12,5% voor de proefversie en 12,5% voor de eindversie.

Faciliteiten voor werkstudenten

1. Mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid voor bepaalde onderdelen
 2. Mogelijkheid tot verplaatsen van examen
 3. Mogelijkheid tot feedback (na afspraak) persoonlijk op kantoor of per video
- Voor meer informatie omtrent flexibel studeren: <http://www.flw.ugent.be/flexibelstuderen>

